

Svatopluk Káš

Slovník českých lékařů-spisovatelů

Galén

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí
být reprodukována a šířena v papírové,
elektronické či jiné podobě bez předchozího
písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén

Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

www.galen.cz

© Galén, 2011

**Slovník
českých
lékařů-spisovatelů**

Všechna práva vyhrazena.

Tato publikace ani žádná její část nesmí být reprodukována, uchovávána v rešeršním systému nebo přenášena jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, elektronického, fotografického či jiného záznamu) bez písemného souhlasu nakladatelství.

© Galén, 2011

První vydání v elektronické verzi

ISBN 978-80-7262-786-8 (PDF)

ISBN 978-80-7262-787-5 (PDF pro čtečky)

OBSAH

Několik slov úvodem.....	7
Slovník českých lékařů-spisovatelů	9
Seznam dle profesí lékařů.....	277
Seznam používaných pseudonymů.....	287
Literatura	291

Několik slov úvodem...

Tento slovník je výsledkem mnohaleté práce. Zahrnuje přes 500 jmen lékařů, kteří byli v nějaké formě literárně činní mimo svou medicínskou odbornost. Materiál k této publikaci jsem shromažďoval přes třicet let. O českých lékařích-spisovatelích jsem uveřejnil celou řadu menších článků, většinou v různých lékařských časopisech. Někdy to byly jen medailonky lékařů, k nimž jsem měl osobní vztah, některé články byly soubornější a byly uspořádány podle odbornosti autorů (lékaři neurologové, dermatologové, internisté, pediatři...), některé naopak podle literárního žánru (básníci, dramatici, autoři cestopisů, tvůrci medicínského humoru atd.).

V roce 2003 jsem se pokusil o rozsáhlejší práci, v níž jsem se snažil zachytit větší počet autorů, a to víceméně chronologicky. Knížka pochopitelně měla mnoho nedostatků, spousta jmen chyběla, některé údaje byly neúplné (to ostatně je nedostatkem i tohoto slovníku) a pak řazení bylo trochu nešťastné.

V této publikaci je řazení autorů abecední, takže se v ní může dobře hledat, je zde mnohem více autorů a je aktualizována.

Hlavní zřetel je věnován autorům beletrie, tedy básníkům, prozaikům i dramatikům, autorům vědecko-fantastické literatury a dalších literárních žánrů. Jsou zde pochopitelně i autoři písíci cestopisy, dětskou či dobrodružnou literaturu, jsou zde – a je jich nemálo – i autoři, kteří píší memoáry a práce z historie medicíny či medailon-

ky jednotlivých jiných lékařů. Jsou zde i autoři píšící díla z různých dalších oblastí (lokální historie, numismatika, heraldika, literární historie, filozofické a etické práce). Jen v omezené míře jsem zařadil lékaře píšící literaturu zdravotně výchovnou či popularizační, pokud není psána beletristickou formou. A pochopitelně nejsou zařazeni autoři odborných lékařských publikací.

U každého autora jsou uvedeny stručné biografické údaje a pak, pokud se mi to podařilo, kompletní bibliografie. Nepíší obsahy děl a hlavně ne žádné literárněkritické hodnocení, k tomu se necítím povolán. Knížka zahrnuje autory od středověku, od 13. století až po dobu současnou. Chtěl jsem původně určit jako stop čáru rok 2000, ale u mnoha autorů jsem zařadil i práce pozdější, z prvních let 21. století. Trochu to narušuje tu hranici 2000, ale myslím, že to nevádí.

Jsem si vědom, že slovník jistě není úplný. U řady lékařů mi chybí místo narození a ještě častěji u zemřelých i místo úmrtí, u některých i rok úmrtí, ale přes veškerou snahu se mi bohužel nepodařilo tyto údaje zjistit. Jistě chybí i některá díla, která někteří autoři napsali, ale zkrátka já o nich nevím, nedozvěděl jsem se o nich.

Laskavý čtenáři, promiň autorovi všechny tyto nedostatky, je to první slovník lékařů-spisovatelů od Malého biografického slovníku československých lékařů z roku 1964, kde jsou také uvedeni lékaři-spisovatelé.

Závěrem chci vřele poděkovat panu Janu Maškovi, bývalému pracovníkovi Státní knihovny, který přečetl můj rukopis, opravil některé chybné údaje a upozornil mě i na některé autory, o kterých jsem nevěděl. Za druhé chci poděkovat i paní Aleně Regalové z nakladatelství Galén, která mi opatřila množství chybějících dat a tak vyplnila některé mezery v mé publikaci.

Svatopluk Káš

Adamík Richard

(1876 Hranice na Moravě – 1952 Praha)

Promoval na pražské LF v r. 1899, po praxi na vídeňských a berlínských klinikách se usadil v Praze na Vinohradech a působil zde jako odborný lékař chorob nervových a duševních. Napsal několik knih s filozoficko-etickou problematikou.

Bibliografie:

Hygiena duševní práce (1904), Moderní názor životní (1909), O pověře v lékařství (1915), Síla vůle a životní energie (1922), Otázky života (1923), Morálka manželství (1923), Krise a bolesti dnešního manželství (1930).

Al Terego – viz Fleischmann Karel

Alarich – viz Hlaváč Oldřich

Albert Eduard

(1841 Žamberk – 1900 Žamberk)

Univerzitní studia absolvoval ve Vídni, doktorát medicíny získal v r. 1867, r. 1869 se stal asistentem vídeňské chirurgické kliniky, 1873 profesorem a přednostou chirurgické kliniky v Innsbrucku a od r. 1881 byl přednostou I. chirurgické kliniky ve Vídni. Byl jmenován c. k. dvorním radou, poctěn mnoha tituly a řády, zvolen členem České akademie věd.

Udržoval úzké styky s osobnostmi české kultury, zvláště s Vrchlickým a Macharem. Překládal české básníky do němčiny, sám napsal několik historických studií týkajících se rodného Podorlicka a jednu sbírku básní, jež vyšla posmrtně. Literární pseudonym E. Pohorský.

Bibliografie:

Na nebi i na zemi (40 básní – 1900), Paměti žamberské (1889 – spolu s K. Chotovským), Památky po Bratřích českých v Žamberce (1890), Památky po Bratřích českých v Kunvaldě (1891), Prokop Diviš (1898).

Albert František

(1856 Žamberk – 1923 Potštejn)

Vystudoval medicínu na univerzitě v Innsbrucku, promoval v r. 1884, stal se praktickým lékařem v Ústí nad Orlicí a pak v Kostelci nad Orlicí. Bratr Eduarda Alberta. Před válkou významný publicista Realistické strany Masarykovy, po válce se stal ideologem komunistického hnutí.

Bibliografie:

J. E. Purkyně (1887), O vzniku a vývoji náboženství (1906), Skřítkové (příběhy ze staré Prahy, 1912), Sebrané spisy. Životem, dějinami, přírodou (1924), Panský mušketýr (nedokončeno).

Alcantara – viz Wiener Josef (Winn)

Amerling Karel

(1886 Praha – 1964 Olomouc)

Promoval na LF v Praze r. 1911, internista, ftizeolog a neurolog. Od r. 1918 pracoval jako vedoucí ústavu léčivých sér v Hranicích na Moravě. V letech 1921–1928

byl ředitelem plicního sanatoria v Květnici u Popradu. Za okupace vězněn. V r. 1946 zřídil v Lipníku n/Bečvou sanatorium pro léčbu alergických nemocí. Od r. 1947 byl profesorem vnitřního lékařství na LF Univerzity Palackého v Olomouci. Autor spisu o J. E. Purkyňovi.

Bibliografie:

Purkyňe, badatel, reformátor, buditel (1918).

Amerling Karel Slavoj

(1807 Klatovy – 1884 Praha)

Po studiu na univerzitě v Praze získal r. 1836 titul doktora všeobecného lékařství. Již během studií spolupracoval s tehdejšími předními vědci, byl asistentem J. S. Presla. V následujících letech soukromé lékařské praxe se začal vážně zabývat otázkami vzdělávání, jeho hlavním zájmem byla organizace vzdělávání českého učitelstva. Roku 1842 založil v Praze vzdělávací ústav nazvaný Budeč, v letech 1848–1868 byl ředitelem první c. k. vzorné hlavní školy české v Praze, později přeměněné v první český učitelský ústav. V r. 1871 se stal ředitelem a ordinujícím lékařem v ústavu pro choromyslné děti, známém pod názvem Ernestinum. Používal pseudonym Slavoj Strnad Klatovský (Strnad = něm. Amerling).

Bibliografie:

Květomluva (1833), Knížka o hmyzech neboli Naučné vypravování o motýlech, včelách, chroustech, komářích a jiných (1836), Pojednání o malbě (1837), Přehlední tabule lučby minerální a rostlinné (1840), Křínky čili rostliny v Alpách (1846), Mapa přírodnická Čech (1850), Jedovaté rostliny v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku (1850), Krátký popis hornictví s udáním staročeských hornických významů (1850), Přírodněna česká (1851), Živočichové v obrazích k názornému vyučování (1851), Fauna

čili zvířena česká (1851), Orbis pictus – říše sil (programově navazuje na J. A. Komenského – 1852), Rostliny v Čechách k názornému vyučování (1852–1856), Průmysl v Čechách (1855), Budečské jesličky (1867, text zpěvohry).

Andrš Miroslav

(1936 *Náhořany u Náchoda* – 1989 *Olomouc*)

Neurochirurg, přednosta Neurochirurgické kliniky FN a LF Univerzity Palackého v Olomouci.

Bibliografie:

Rozhlasové hry: Trofej (1986), Nejlepší špatný táta (1988).

Antar – viz Čedík Václav

Aschermann Michael

(1944 *Praha*)

Promoval na pražské FVL UK v r. 1969. Kardiolog. V r. 1988 byl habilitován a v r. 1999 jmenován profesorem UK. Od r. 1998 je přednostou II. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze. Pod jeho vedením vznikalo moderní invazivní a neinvazivní pracoviště kardiologie a angiologie. Autor vzpomínkové knihy na profesora Jiřího Widimského.

Bibliografie:

Rozhovor s Jiřím Widimským (2006 – monografie).

Ater Jan – viz Pyro Václav

Aul Josef

(1894 Jedomělice u Slaného – 1956 Praha)

V r. 1913 nastoupil na pražskou LF, ale již v srpnu 1914 byl po vypuknutí světové války povolán na frontu. V Haliči dobrovolně padl do ruského zajetí a delší dobu putoval po zajateckých táborech ve střední Asii. Roku 1918 se nakonec dostal do Buchary, kde se někdejší medik dal do služeb zdejšího emíra – stal se lékařem posledního bucharského vládcce Mir Sajid Alim Chána – a dokonce si mohl (i když měl jen pár prvních semestrů) otevřít lékařskou praxi a vybudovat si pěknou klientelu. Naučil se plynně místnímu jazyku a zajímal se o kulturu. Když se blížila do Buchary bolševická revoluce, rozhodl se odjet a podstoupil strastiplný pochod přes Himálaje do Indie, kam se dostal v r. 1920. Teprve zde se dozvěděl, že vzniklo samostatné svobodné Československo. Po návratu pozitivě dokončil lékařská studia, promoval na pražské LF v r. 1925. Stal se praktickým lékařem v Modřanech, později v Praze-Podolí. Zajímal se o orientalistiku, publikoval z této oblasti odborné články, překládal ze středoasijské literatury a ze svého strastiplného putování vytěžil i několik dobrodružných románů.

Bibliografie:

V zemi Tamerlánově a Zarathustrově (I. Buchara – 1923, II. Napříč Afganistanem – 1924), Tropiccká zdravotvĕda (1934), Čingiz Chán, bič boží (1936), Derviř na pouřti (1937), Karavanou do Indie (1946, přepracovaná prvá kniha). Podle neovĕřitelných pramenů byl i autorem literární předlohy k americkému filmu Bílý řejk, kniha řvřak nevyšla, za komunistické vlády skrýval její autorství.

Auská Nonna

(1923 Charkov)

Promovala r. 1953, internistka v Košicích. V r. 1968 emigrovala a žila v USA, po r. 1989 se vrátila do republiky. Autorka memoárů, které výtěžila z pobytu v Americe.

Bibliografie:

Český lékař v Americe (1994), druhý díl Nové Mexiko (1996), Bella Italia (2004), Země neandrtálců (2009).

Axamit Jan

(1870 Rychnov nad Kněžnou – 1931)

Po promoci na LF pracoval nejdříve na oddělení ORL, později působil jako praktický lékař v Praze na Žižkově. Významný český archeolog, publikoval práce z prehistorie a archeologie, týkající se eneolitu a slovanského období.

Bibliografie:

Nejnovější objevy na Mužském (1922), Tetín (1924), Kazín a Kazina mohyla (1925), Bádenská keramika v Čechách (1932, vyšlo posmrtně)

Babák Eduard

(1873 Smidary – 1926 Brno)

V r. 1898 dokončil studia na české LF v Praze, r. 1907 se stal mimořádným profesorem. Od r. 1919 působil na LF MU v Brně a současně i na Vysoké škole veterinární v Brně. Založil Fyziologický ústav Masarykovy LF. Napsal řadu prací o vzniku a vývoji tkání, orgánů a orgánových systémů, věnoval se popularizaci vědy, byl zakladatelem a redaktorem přírodovědeckých časopisů Příroda, Akvaristické listy a Biologické listy. Působil velmi aktivně v české brněnské společnosti. Zemřel v poměrně mladém věku na infarkt myokardu.

Bibliografie:

O činnosti mozku a nervové soustavy vůbec (1901), O teorii vývoje (1904), Život a teplo (1918), O výživě (1922), Záhady vědy o životě (1923), Tělověda (1925).

Babor Josef Florián

(1872 Praha – 1951 Bratislava)

Promoval v r. 1897, byl původně vojenský lékař (Košice, Užhorod, Trnava, Praha). Od r. 1924 profesor biologie na Lékařské fakultě Komenského univerzity v Bratislavě. Zabýval se hlavně diluviální antropologií a studiem měkkýšů.

Bibliografie:

Co víme s jistotou o descendenci člověka (1904), Diluviální člověk (1904), Nejstarší umění výtvarné (1906–1907),

Úvod ke studiu diluviálního člověka v Čechách a na Moravě (1908), Plazi, obojživelníci, ryby (1931).

Babula Václav

(1938 Zlín)

Promoval v r. 1962, praktický lékař v Praze. Básník a hudební textař.

Bibliografie:

Život je kapka deště (1996, lyrické verše), Vánoce 98 (1998, bibliofilie), Prstoklady lásky (2001, sbírka básní inspirovaná japonskou poezií), Cena tvého života (2002), Láskoviny (2006).

Baláž Vladimír

(1924 Čechograd – SSSR, dnes Ukrajina)

Promoval v r. 1947, chirurg, od r. 1951 působil na pražské II. chirurgické klinice. Profesor chirurgie a přednosta II. chirurgické kliniky 1. LF UK Praha (1970–1975), přednosta I. chirurgické kliniky (1975–1990). Autor práce o Arnoldu Jiráskovi.

Bibliografie:

Akademik Arnold Jirásek – český chirurg (1988, spolu s J. Vlčkem, vložen i oddíl vzpomínek Jiráskovy manželky MUDr. Amálie Kreidlové).

Barták Vladimír

(1921 Praha – 1990)

Gynekolog, sexuolog.

Bibliografie:

Besedy se snoubenci (1965, 1968, 1987), Čtení před manželstvím (1964, 1968, 1985).

Bartoloměj z Chlumce

(asi 1320 v Chlumci nad Cidlinou – mezi 1370–1379)

Lékař, arcijáhen staroboleslavský zvaný Claretus de Solentia nebo mistr Klaret. Polyhistor. Položil základy české odborné terminologie včetně medicíny a přírodopisu. Autor veršovaných encyklopedických příruček z oblasti přírodních věd a latinsko-českých slovníků: Glosář (obsahuje 2688 veršů), Bohemář (981 veršů) a Vokabulář gramatický (731 veršů).

Bartůněk Petr

(1939 Praha)

Promoval na pražské LF UK v r. 1969, po promoci nastoupil jako sekundární lékař na IV. interní kliniku VFN v Praze, později byl jejím přednostou. Byl spoluzakladatelem studentského časopisu Reflex. Jako medik organizoval expedici Lambaréné – výpravu do Schweitzerovy nemocnice v africkém Gabunu, v r. 1985 pak expedici Korál k Rudému moři. Autor cestopisných reportáží a sběratel medicínských historek.

Bibliografie:

Za džunglí je Lambaréné (1969), Bojovník proti bolesti (1986, spolu s Vladimírem Puchmayerem, historky o profesoru Bohumilu Prusíkovi), Smích z poslucháren (1991), Smích na recept (1996), Svěřte se odborníkům, to se nasmějete! (1999). Další, prosím! (2003), To snad nemyslíte vážně, pane doktore..! (2009).

Bašný Zdeněk st.

(1920)

Promoval na pražské LF UK v r. 1949 (studium přerušeno okupací). Psychiatr, primář psychiatrické léčebny v Dobřanech (1955–1959) a v Bohnicích (1959–1980).

Bibliografie:

Jóga. Od staré Indie k dnešku (1971, spoluautor).

Bayer Karl

(1854 Polná – 1930 Chotěboř)

Německo-český lékař, asistent, pak docent a mimořádný profesor na německé pražské LF, (1887–1918) byl přednostou chirurgického odd. 2. ortopedické kliniky v Praze na Karlově nám., pak primář nemocnice Milosrdných bratří (do r. 1929). Básník píšící česky i německy.

Bibliografie:

Pouze české sbírky: Básně (1907–8), Plaménky srdce (1941).

Bayerová (též Bajerová) Anna

(1852 Vojtěchov u Mělníka – 1924 Praha)

Byla první českou lékařkou, medicínu studovala v Curychu a Bernu (v Rakousko-Uhersku v té době nemohly ženy studovat medicínu ani vykonávat lékařské povolání). Po kratší praxi v Bernu se stala státní lékařkou v bosenské Tuzle, byla snad první státní lékařkou v Evropě. Od r. 1912 žila v Praze a učila hygienu na rodinné škole.

Bibliografie:

Ženalékařkou (1907 – zpracováno podle MUDr. A. Fische-rové-Dückelmannové).

Bek Václav

(1922 Hradec Králové)

Promoval na LF UK v Praze v r. 1950, pracoval na radiologické klinice v Praze (od r. 1972 samostatná Onkologická klinika 1. LF UK). Po smrti prvního přednosty této

kliniky profesora Staška pověřen jejím vedením. Emeritní přednosta Onkologické kliniky 1. LF UK. Docent. Autor memoárů o práci kliniky.

Bibliografie:

Onkolog vzpomíná – česká onkologie 1945–2003. (2005).

Bělehrádek Jan

(1896 Praha – 1980 Londýn)

Promoval na pražské LF UK v r. 1922, studoval současně i na Přírodovědecké fakultě. Žák Marešův a Růžičkův. Od r. 1923 asistentem v Biologickém ústavu Lékařské fakulty MU v Brně. V r. 1925 jmenován docentem, r. 1927 mimořádným a r. 1929 řádným profesorem biologie. Od r. 1935 přednosta Biologického ústavu pražské LF UK. Absolvoval četné studijní cesty a pobyty v zahraničí. Za okupace vězněn. V r. 1949 emigroval. Usadil se v Londýně, kde vědecky pracoval na Middlesex Medical School. Autor nejen vědecké, ale i popularizující literatury.

Bibliografie:

Moderní názory o povaze živé hmoty (1928), Život a voda (1931), O holismu (1941), Zrakem biologa (1942), Člověk v číslech (1945), Novým dechem (1945).

Bělohlávek Karel

(1885 Praha – 1959 Praha)

MUDr. a PhDr. Promoval na LF UK v Praze 1921. Byl zubním lékařem v Praze-Břevnově a ředitelem grafické školy. Publikoval knihy z oblasti historie umění.

Bibliografie:

Fürstenberská zahrada (1916), Královský hrad pražský (1918), Zapomenutou Prahou, Staré Město (1922), Modrý jas (1922).

Ben Boeters – viz Danda Jaroslav

Beneš Vladimír st.

(1921 Plzeň)

Promoval na FVL UK Praha r. 1949. Neurochirurg, dlouholetý zástupce zakladatele české neurochirurgie prof. Kunce v ÚVN v Praze-Střešovicích. V r. 1962 se habilitoval, v r. 1992 jmenován profesorem pro obor neurochirurgie. Zakladatel samostatného oddělení dětské neurochirurgie ve FN v Praze-Motole, jehož byl primářem (1978–1992). Autor esejů – jedenácti portrétů významných chirurgů a sci-fi románu.

Bibliografie:

Věčná chirurgie – monografie z historie chirurgie (1996), Naklonovaný náhradník (sci-fi román – 2000).

Berka z Chocně Jan

(asi 1494 – 1545)

Roku 1516 povýšen na bakaláře, poté byl lékařským učněm u Jana Černého v Litomyšli, krátce provozoval lékařskou praxi v Kutné Hoře. Vrátil se na studia do Prahy a stal se mistrem a profesorem na artistické fakultě (lékařská fakulta tehdy na pražské univerzitě neexistovala). Vedle učebních povinností vykonával lékařskou praxi.

Bibliografie:

Zpráva, kterak se každý chovati má za té nové potivé anglické nemoci (1529), O krvi pouštění (1532).

Betka Jan

(1949 Praha)

Promoval na pražské LF UK r. 1975, přednosta pražské otorinolaryngologické kliniky I. LF UK. Profesor od r. 1990. Spoluautor práce o historii české otorinolaryngologie.

Bibliografie:

Příspěvek k historii otorinolaryngologie v Čechách a na Moravě (2003 – spolu s P. Škeříkem aj.).

Bezděk Ctibor Hugo

(1872 Podivín na Moravě – 1956 Senohraby)

Promoval ve Vídni v r. 1898, byl lékařem rakousko-uherského válečného námořnictva, s ním i cestoval po světě. Pak se stal praktickým lékařem v Brně, Ždánicích, v Ružomberoku, v Praze a v Senohrabech. Byl předsedou abstinentního svazu, řídil protialkoholní a eubiotickou poradnu, byl činný ve Společnosti pro mystická studia. Zprvu publikoval drobnější beletrii, později spíše eseje a popularizační práce.

Bibliografie:

Drobné příběhy (1904, povídky), Emilčin první krok do světa (1905, zápisky o pobytu malého děvčátka v nemocnici), Dojmy od moře, Zápisky námořního lékaře (1912, beletristicky podaný cestopis), Do nového života (1921), Do Maroka (1923), Děti a jejich milí přátelé (1928), Cesta za štěstím (1934), Mirečkovno neštěstí (1942).

Z esejistické tvorby je nejvýznamnější Etikoterapie: záhada nemoci a smrti, léčení mravností (1931). Etikoterapie – díl II., s podtitulem Léčení duše a těla (vyšlo posmrtně 2000), díl III. O podstatě zla a boji se zlem je v rukopise.

Bláha František

(1896 Písek – 1979 Praha)

Promoval v r. 1920. Původně gynekolog, primář nemocnice v Jihlavě, funkcionář Sokola, organizátor sokolského odboje. Za války vězněn v Dachau. Po válce organizátor zdravotnictví, ředitel Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, od r. 1953 profesor na Lékařské fakultě hygienické UK. Poslanec Národního shromáždění 1945–1960. Autor publikací o nacistickém zneužití lékařské vědy.

Bibliografie:

Medicína na scestí (1946), Jací byli (1946), Zločin a trest (1946), My a SSSR (1947), Prodloužení lidského věku (1960), Následky války na lidském zdraví (1962).

Blahoš Jaroslav

(1930 Horažďovice)

Promoval v r. 1955 na LF UK v Plzni. V letech 1958–1968 pracoval v Endokrinologickém ústavu v Praze, mezitím působil i dva roky jako vedoucí polikliniky v Hararu v Etiopii a rok na endokrinologické klinice v Paříži. V letech 1969–1992 pracoval na interní klinice Fakulty dětského lékařství UK (dnes 2. LF) ve FN Pod Petřínem, a to postupně jako asistent, docent, profesor a od r. 1989 přednosta kliniky. V letech 1993–97 přednostou interní kliniky Vojenské lékařské akademie v ÚVN v Praze. Dlouholetý předseda České lékařské společnosti J. E. Purkyně. Byl zvolen prezidentem Světové lékařské asociace pro léta 1999–2001. V r. 2007 byl pasován na Rytíře lékařského stavu.

Bibliografie:

S poselstvím medicíny v labyrintu světa (2008 – memoáry).

Bohdan Boris

(1899 *Ivanovice na Hané* – 1969 *Brno*)

Promoval v r. 1924. Ftizeolog, primář brněnské nemocnice. Propagátor turistiky.

Bibliografie:

Podél Hané (turistický průvodce).

Borbonius z Borbenhaimu Matyáš

(1566 *Kolínec* – 1629 *Toruň v Polsku*)

Studoval v Heidelbergu, zemský lékař za Rudolfa II., jeden z defensorů za stavovského povstání v Praze, 1620–1622 vězněn, pak v emigraci v Žitavě, nakonec osobní lékař polského krále Vladislava IV. Psal jednak latinské básně, jednak přispěl do českého veršovaného žaltáře. Písně duchovní křesťanské, k nim připojil i latinské verše s vlastním českým překladem.

Bořík Otakar

(1924 *Plzeň*)

Promoval na pražské LF UK v r. 1950, původně farmaceut, pak asistent ORL kliniky v Plzni, v letech 1959–1989 primář oddělení ORL v Karlových Varech. Autor četných článků a knížek o historii medicíny a z lokální historie Karlovarska.

Bibliografie:

50 let Spolku lékařů v Karlových Varech (1996), Hospice, špitály a nemocnice v K. Varech (2004), Josef Löschner: humanista a lékař rakouské monarchie (2009) – všechny tři spolu se svou ženou Janou Boříkovou. Fabian Summer: o lázních císaře Karla IV. (2008 – kol. autorů).

Bouček Bohumil

(1850 Poděbrady – 1926 Poděbrady)

Po promoci ve Vídni v r. 1873 působil v Černé Hoře za povstání proti Turkům. Od r. 1877 praktický lékař a pak ředitel lázní v Poděbradech.

Bibliografie:

Mezi raněnými Černohorci 1875–1876 (1912 – válečné vzpomínky). Zápisky praktického lékaře Bohumila Boučka 1873–1923 (1923 – memoáry).

Bouček Bohuslav

(1886 Poděbrady – 1953 Praha)

Pochází z lékařské rodiny Boučků, promoval v r. 1911, za války v ruských legiích (velitel nemocničních vlaků a nemocnice v Omsku). Od r. 1928 profesorem farmakologie na brněnské Masarykově univerzitě. Za okupace vězněn v Buchenwaldu a v Brně. Od r. 1946 přednosta 1. deontologického ústavu UK v Praze. Věnoval se hlavně dějinám medicíny.

Bibliografie:

Prosím, aby zápisník byl odevzdán mé ženě jako pozůstatost. Deníky z válečné anabáze 1914–20. (Z dopisů a jiných pramenů vybral a uspořádal Petr Payne, 1997).

Bouček František

(1810 Plotiště u Hradce Králové – 1882 Poděbrady)

Promoval v r. 1835 ve Vídni, od r. 1841 panský a pak městský lékař v Poděbradech, kde v r. 1857 založil nemocnici. Otec dr. Bohumila Boučka.

Bibliografie:

Zápisky dr. Františka Boučka 1841–1880 (vydáno jeho synem Bohumilem Boučkem v r. 1901). Spolu se zápis-

ky jeho syna zachycují historii 80 let zdravotnictví Poděbradska.

Bouchal Milan

(1925 Bratislava – 2004)

Promoval v r. 1950 na LF MU v Brně. Psychiatr, profesor psychiatrie na brněnské lékařské fakultě. Hudebník a sběratel medicínských historek a anekdot z oboru psychiatrie.

Bibliografie:

Psychoanekdoty (1974 – soubor anekdot a výpisků z psychiatrických chorobopisů a dopisů pacientů), Moudrosti bláznů (1998 – anekdoty o vztahu psychiatra a jeho pacienta), Cesta do hlubin psychiatrovny duše (1999).

Bravený Pavel

(1931 Olomouc)

Promoval na LF MU v Brně v r. 1956. Fyziolog, v r. 1969 docentem, r. 1990 jmenován profesorem LF MU v Brně. Autor životopisného díla o profesoru Babákovi.

Bibliografie:

Eduard Babák (1997 – spolu se Z. Francem), Vladislav Kruta (2005 – spolu se Z. Francem).

Brázda Otakar

(1932 Praha)

Promoval v r. 1956 na LF UK v Praze, stomatolog na I. stomatologické klinice 1. LF UK v Praze, docent od r. 1990. Zajímá se o dějiny lékařství a historii vůbec.

Bibliografie:

J. E. Purkyně, Život a dílo (1996 – spoluautor).

Brdlík Jiří

(1883 Přerov – 1965 Praha)

Promoval na pražské LF v r. 1911, v r. 1919 odjíždí, již jako docent dětského lékařství, na výzvu do Bratislavy, aby tam pomohl uvést do provozu dětskou kliniku a dětské lékařství. Byl jmenován profesorem pediatrie v Bratislavě, kde byl i rektorem. Po návratu do Prahy byl od r. 1930 přednostou Kliniky novorozenců, kojenců a kojných, r. 1932 přejmenovanou na I. dětskou kliniku České dětské nemocnice, kterou zmodernizoval. Byl spoluzakladatelem moderní české pediatrie. Napsal popularizační a historická díla o pediatrii, založená na osobních vzpomínkách..

Bibliografie:

Dětské lékařství v minulosti a jak jsem ho prožíval (memoáry – 1959), Padesát let dětským lékařem (1961).

Brtníková Marta

(1931 Ostrava – 2007)

Promovala na LF MU v Brně r. 1956. Původně dětská a zubní lékařka v Ústí nad Labem. Pak přešla na obor zdravotní výchovy. Nejprve krajská lékařka ZV v Ústí nad Labem, v letech 1977–1990 v Ústavu zdravotní výchovy v Praze, pak v Prognostickém ústavu ČSAV. Autorka drobné beletrie a mnoha zdravotně výchovných prací.

Bibliografie:

Poezie: Aforismy pro mého muže (2000), Intimní doteky Prahy (2002 – spoluautorka, malíř R. Kessner).

Próza: Svatební dárek (1983), Jsem muž, kterého hledáš – Jsem žena, kterou potřebuješ (1991), Přinesl nás čáp (1992), Kočky mého muže (1999), Zlaté knihy pro mého muže (v rukopise).

Popularizační díla: Problematika manželství středního věku (1978), Dítě a jeho svět (1979), Výchova dítěte předškolního věku (1980), Problematika manželství zralého věku (1982), Muž a jeho svět (1982), Množiny lásky (1984), Žena a její svět (1985), Moderní láska, sexualita, manželství, rodina (1985), Sex – AIDS (1989), Děti, sex, rodiče (1990), Důvěrně o muži – Důvěrně o ženě (1992).

Brůhová Stanislava

(1959 *Mariánské Lázně*)

Dcera oční lékařky V. Doležalové. Promovala v r. 1984 v Praze. Oční lékařka v Českých Budějovicích, autorka cestopisných esejů o Středním východě.

Bibliografie:

Paní, tady jste na Středním východě (1999– spolu s manželem Jiřím Brůhou – reportáž o Izraeli a Jordánsku), Šurkan znamená děkuji (2000 – spolu s manželem o Sýrii a Libanonu), Dvě knihy o Tunisku aneb Kupte tchyni škorpiona (2001), Krásy osy zla (2003 – spolu s manželem o Íránu a Jemenu).

Bulowa Josef Jan

(1834 *Mělník* – 1903 *Praha*)

Promoval v r. 1863, obvodní lékař v Jáchymově, v Resici v Sedmihradsku, pak v Karlíně (budoucí část Prahy). Zabýval se o přírodní vědy.

Bibliografie:

O bylinách masožravých (1876), Výklad života ze zákonů přírodních (1879).

Bureš Radim

(1927 Litoměřice)

Po promoci v Praze v r. 1952 působil jako dětský lékař na Kladně, pak v Praze. Byl vůdčím organizátorem Skautů a Junáka. Psal detektivní a dobrodružné příběhy pod pseudonymem D. A. Dogg, což byla reminiscence na skautské období. Rovněž autor jazykových slovníků.

Bibliografie:

Akce býčí oko (1970), Akce Krogius (1971), Akce pro Marcela (1971), Případ Tristan (1978 – spolu s M. Svatoněm), Případ toho druhého (1985 – pod vlastním jménem), Přišla jsem tě zabít, můj milý (1977), Dadové a dadština (1993 – dadaistická próza).

Autor divadelních scénářů pro »dadské« večery: Husiti na Tahiti, Mandrilové na Starém Bělidle.

Bydžovský Vladko

(1950)

Neurolog, akupunkturista působící v Českých Budějovicích. Autor humorného vyprávění o akupunktutře.

Bibliografie:

Veselá akupunktura (1990).

Cakl Zdeněk

(1912 Světlá – 1996 Zimbabwe)

Chirurg v Brně, cestovatel po Africe.

Bibliografie:

K močálům řeky Okavanga (1992 – vzpomínky uspořádal a posmrtně vydal jeho bratranec Vratislav Petr).

Car Osten – viz Lukeš Jan

Ceyp z Peclinovce Bohumil (či Bohumil Jan)

(1839 Lipka na Chrudimsku – 1879 Praha)

Pocházel ze staré rytířské rodiny, promoval v Praze v r. 1861, původně internista, pak psychiatr v pražském ústavu pro choromyslné, kde se krátce před smrtí stal primářem. Jako student psal verše a dramata.

Bibliografie:

Zvuky večerní (1856 – básně), Děpolticové (drama – v rukopise).

Cimický Jan

(1948 Praha)

Promoval v r. 1972 na LF UK v Praze, v r. 1977 byl jako zahraniční asistent na stáži v Paříži. Psychiatr, zajímavější se

hlavně o resocializační problematiku, drogovou závislost a alkoholismus. Primář v Psychiatrické léčebně v Bohnicích, od r. 1996 primář Centra duševní hygieny Modrá laguna. Píše hlavně dobrodružné a detektivní příběhy, televizní scénáře. Překládá z francouzštiny, hlavně moderní poezii a divadelní hry (Prévert, Anouilh, Marcenac).

Bibliografie:

Próza: Případy doktora Dvořáka (1976), Případ pro Maigretu (1979), Poslední zastávka smrt (1980), Případ Bílá skála (1981), Klíč k pachateli (1981), Případ zatoulané pohlednice (1982), Gang smrtících snů (1985), Šedobílý démon (1988), Poslední návrat (1988), Záhada počátkem léta (1988), Útěk do klece (1990), Neznáme my se odněkud? (1990 – spolu s M. Formáčkovou), Anonym (1991), Vražda v divadle Marigny (1991), Hrůza obchází městem (1992), Osudové havárie (1992), Atentáty na de Gaulla (1993 – faktografie), Křižovatky (1993), Noční pacient (1993), Podivný host (1993), Pařížská zastavení (1994), Horizont strachu (1995), Rána z milosti (1995), Jak se z básníka stává psychiatr a naopak (1995 – vzpomínky na klukovská léta), Dívka z přehrady (1997 – spolu se Z. Volným) Oddychový čas (1998), Po kapkách (1998 – spolu s M. Bendovou a O. Janů), Pávilon 4 (1999), Nekonečná pouť (1999 – o cestě jeho předka Václava Cimického z Ruska zmítaného revolucí), Zlaté návrší (2000), Rozcestí spravedlivých (2000), Nefritový drak (2000 – cestopis), Příběhy za plotem (2001 – příběhy z léčebny), Kouzelné zahrady (2001), Popraviště v parku (2001), Cizí světy (2001), Pohádkové korálky z cest (2002), 2x z Paříže (2002), Mansarda v podkroví (2002), Strážce majáku (2003), Pro tebe, láska má (2003), Vražda na ostrově (2003), Srdce a skalpel (2004 – novela ze stalinské doby v SSSR), Tzimiskis (2005), Diagnóza: Náhlá smrt (2005), MUDr. Jan Cimický: životní zpověď i osudová setkání